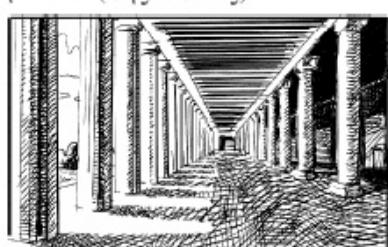

Capitolo IX

Ορώσι τὴν εἰκόνα τῆς Ἀθηνᾶς, ἐνοπλίου οὔσης καὶ Νίκην τῇ δεξιᾷ φερούσης.

ο ὅμιλος (τοῦ ὅμίλου):
πολλοὶ ἀνθρωποι
σπεύδων (m.)
σπεύδουσα (f.)
σπεύδον (n.)
(gen.: σπεύδοντος,
σπευδούσης,
σπεύδοντος)

βοῶν (m., < βοά-ων)
βιωσα (f., < βοά-ουσα)
βοῶν (n., < βοά-ον)
(gen.: βιωντος,
βιώσης,
βιωντος)

ποιῶν (m., < ποιέ-ων)
ποιοῦσα (f., < ποιέ-ουσα)
ποιῶν (n., < ποιέ-ον)
(gen.: ποιοῦντος,
ποιούσης,
ποιοῦντος)

διά (+ gen.)

ο ἀλλαντοπώλης
(τοῦ ἀλλαντοπώλου)

τὰ ὕνια
(τῶν ὕνιων)

ο ἀλλαντοπώλης διὰ τοῦ ὅμιλου
ῳθίζεται

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ (α)

Οὗτος οὖν πορευόμενοι ἀφικνοῦνται εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐκεῖ δὲ τοσοῦτός ἐστιν ὁ ὅμιλος ὥστε μόλις προχωροῦσι πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν. Τέλος δὲ τῷ Δικαιοπόλιδι ἐπόμενοι εἰς στοάν τινα ἀφικνοῦνται, καὶ καθιζόμενοι θεῶνται τοὺς ἀνθρώπους σπεύδοντας καὶ βιωντας καὶ θόρυβον ποιοῦντας.

”Ηδη δὲ μάλα πεινῶσιν οἱ παῖδες. Ο δὲ Φίλιππος ἀλλαντοπώλην ὄρα διὰ τοῦ ὅμιλου ὠθίζομενον καὶ τὰ ὕνια βιωντα. Τὸν οὖν πατέρα καλεῖ καί, «πάππα φίλε,»

ἡ πανήγυρις
festival público

πεινάω tener hambre
ῳθίζομαι dar empujones,
abrirse paso a empujones

φησίν, «ἰδού, ἀλλὰντοπώλης προσχωρεῖ.
Ἄρ' οὐκ ἐθέλεις σῖτον ώνεῖσθαι; Μάλα
15 γὰρ πεινῶμεν.» Ὁ οὖν Δικαιόπολις τὸν
ἀλλὰντοπώλην καλεῖ καὶ σῖτον ώνεῖται.
Οὕτως οὖν ἐν τῇ στοᾷ καθίζονται
ἀλλάντας ἐσθίοντες καὶ οἶνον πίνοντες.

Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ὁ Δικαιόπολις,
20 «ἄγετε,» φησίν, «ἄρ' οὐ βούλεσθε ἐπὶ τὴν
Ἀκρόπολιν ἀναβαίνειν καὶ τὰ ιερὰ
θεᾶσθαι;» Ὁ μὲν πάππος μάλα κάμνει
καὶ οὐκ ἐθέλει ἀναβαίνειν, οἱ δὲ ἄλλοι
λείπουσιν αὐτὸν ἐν τῇ στοᾷ καθιζόμενον
25 καὶ διὰ τοῦ ὁμίλου ώθιζόμενοι ἐπὶ τὴν
Ἀκρόπολιν ἀναβαίνουσιν.

Ἐπεὶ δὲ εἰς ἄκραν τὴν Ἀκρόπολιν
ἀφικνοῦνται καὶ τὰ προπύλαια
διαπερῶσιν, τὸ τῆς Παρθένου ιερὸν
30 ὅρωσιν ἐναντίον καὶ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς
εἰκόνα, μεγίστην οὖσαν, ἐνόπλιον καὶ
δόρυ δεξιᾷ φέρουσαν. Πολὺν οὖν χρόνον
ἡσυχάζουσιν οἱ παῖδες τὴν θεὸν θεώμενοι,

πίνω *beber*

ἄγε (sg.), **ἄγετε** (pl.)
¡venga!, ¡vamos!

ἐναντίος, **ἐναντία**, **ἐναντίον**
opuesto; enfrente

ἐνόπλιος, **ἐνόπλιον**
armado, -a

τὸ δόρυ
(τοῦ δόρατος)

ὁ Δ. ώνεῖται τοὺς ἀλλάντας

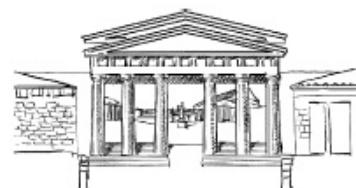
ἐσθίων (m.)
ἐσθίουσα (f.)
ἐσθίον (n.)
(gen.: ἐσθίοντος,
ἐσθιούσης,
ἐσθίοντος)

οἱ ἀλλάντες
(οἱ ἀλλάτς,
τοῦ ἀλλάντος)

πίνων (m.)
πίνουσα (f.)
πίνον (n.)
(gen.: πίνοντος,
πίνούσης,
πίνοντος)

τὸ ιερόν
(τοῦ ιεροῦ)

τὰ προπύλαια (τῶν προπυλαίων)

ῶν (m.)
οὖσα (f.)
ὄν (n.)
(gen.: ὄντος,
οὖσης,
όντος)

< εἰμι

ἡ τῆς Ἀθηνᾶς εἰκόνων

φέρων (m.)
φέρουσα (f.)
φέρον (n.)
(gen.: φέροντος,
φερούσης,
φέροντος)

(τῆς εἰκόνος)
ἡ Ἀθηνᾶ
(τῆς Ἀθηνᾶς)

τέλος δὲ ὁ Δικαιόπολις, «ἄγετε,» φησίν,
«ἄρ' οὐ βούλεσθε τὸ ἱερὸν θεᾶσθαι;» Καὶ 35
ἡγεῖται αὐτοῖς πόρρω.

πόρρω ↔ ὅπισθεν

τὸ ἄγαλμα (τοῦ ἀγάλματος)
= ἡ εἰκὼν
κοσμέω (< κόσμος) : καλὸν ποιέω

σκοτεινός, -ή, -όν < σκότος

ἡ θεὸς λάμπεται

ὁ Φειδίας
(τοῦ Φειδίου)

ἡ ἀσπίς
(τῆς ἀσπίδος)

ἀνέχω = αἴρω

πολιοῦχος, -ον : ἡ Ἀθηνᾶ
πολιοῦχός ἐστιν =
ἡ Ἀ. τὴν πόλιν φυλάττει

ἀνέχων (m.)
ἀνέχουσα (f.)

ἀνέχον (n.)

(gen.: ἀνέχοντος,
ἀνεχούσης,
ἀνέχοντος)

ἡ Νίκη
(τῆς Νίκης)

Μέγιστον ἔστι τὸ ἱερὸν καὶ κάλλιστον.
Πολὺν χρόνον τὰ ἀγάλματα θεῶνται, ἀ
τὸ πᾶν ἱερὸν κοσμεῖ. Ἀνεῳγμέναι εἰσὶν
αἱ πύλαι· ἀναβαίνουσιν οὖν οἱ παῖδες καὶ 40
εἰσέρχονται. Πάντα τὰ εἴσω σκοτεινά
ἐστιν, ἀλλ᾽ ἐναντίαν μόλις ὥρωσι τὴν τῆς
Ἀθηνᾶς εἰκόνα, τὸ κάλλιστον ἔργον τοῦ
Φειδίου. Ἡ θεὸς λάμπεται χρυσῷ, τῇ μὲν
δεξιᾷ Νίκην φέρουσα τῇ δὲ ἀριστερᾷ τὴν 45
ἀσπίδα. Ἄμα τοῦν φοβοῦνται οἱ παῖδες
θεῶμενοι καὶ χαίρουσιν. Ο δὲ Φίλιππος
προχωρεῖ καὶ τὰς χεῖρας ἀνέχων τῇ θεῷ
εὔχεται· «Ὦ Αθηνᾶ Παρθένε, παῖ Διός,
πολιοῦχε, ἤλεως ἵσθι καὶ ἀκούε μου 50
εὐχομένου· σῶζε τὴν πόλιν καὶ σῶζε ἡμᾶς
ἐκ πάντων κινδύνων.» Ἐνταῦθα δὴ πρὸς
τὴν Μέλιτταν ἐπανέρχεται καὶ ἡγεῖται
αὐτῇ ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

κάλλιστος, καλλίστη

κάλλιστον

bellísimo, el más bello

κοσμέω *adornar*

ὁ χρυσός, τοῦ χρυσοῦ *oro*

ἄμα *al mismo tiempo*

ἐπανερχομαι *volver, regresar*

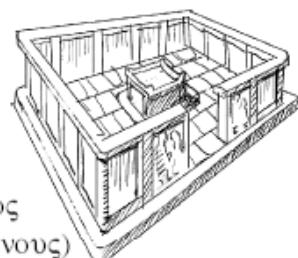
ά que, la que
ἀνεῳγμέναι *abiertas*
τὰ εἴσω *el interior*

55 Πολύν τινα χρόνον τοὺς τεκόντας
 ζητοῦσιν, τέλος δὲ εύρισκουσιν αὐτὸὺς
 ὅπισθεν τοῦ ἱεροῦ καθορῶντας τὸ τοῦ
 Διονύσου τέμενος. Ὁ δὲ Δικαιόπολις,
 «ἰδού, ὁ παῖδες,» φησίν, «ἡδη
 60 συλλέγονται οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸ τέμενος.
 Καιρός ἐστι καταβαίνειν καὶ ζητεῖν τὸν
 πάππον.»

Καταβαίνουσιν οὖν καὶ σπεύδουσι
 πρὸς τὴν στοάν ἐκεῖ δὲ εύρισκουσι τὸν
 65 πάππον ὄργίλως ἔχοντα. «὾ οὐ τέκνον,»
 φησίν, «τί ποιεῖς; Διὰ τί με λείπεις
 τοσοῦτον χρόνον; Διὰ τί τὴν πομπὴν οὐ
 θεώμεθα;» Ὁ δὲ Δικαιόπολις, «θάρρει,
 πάππα,» φησίν· «νῦν γὰρ πρὸς τὸ τοῦ
 70 Διονύσου τέμενος πορευόμεθα· δι’ ὀλίγου
 γὰρ γίγνεται ἡ πομπή. Ἀγε δῆ.» Οὗτο
 λέγει καὶ ἡγεῖται αὐτοῖς πρὸς τὸ τέμενος.

οἱ τεκόντες, τῶν τεκόντων
 (< τίκτω) : ὁ πατὴρ καὶ ἡ
 μήτηρ

καθ-οράω

τὸ τέμενος
 (τοῦ τεμένους)

ὁ πάππος
 ὄργίλως ἔχει
 ὄργίλως ἔχω
 = ἀγανακτέω

τὸ τέκνον (τοῦ τέκνου) = ὁ νίος

ἡ πομπή (τῆς πομπῆς)

τὸ τέμενος, τοῦ τεμένους *santuario, recinto sagrado*

συλλέγομαι *reunirse*

ὄργίλος, -η, -ον *enojado, irritado*

ἔχω (+ adv.) *estar, ser, encontrarse*

ὄργίλως ᔁχω *estar enojado*

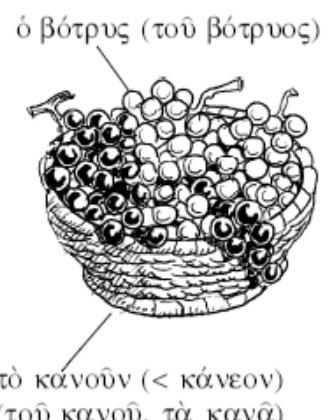
Τῶν παρόντων πολλοὶ
μεθύοντες κωμάζουσιν.

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ (β)

Ἐσπέρα ἥδη πάρεστιν. Δι’ ὀλίγου
σιγώσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· ὁ γὰρ κῆρυξ
προσχωρεῖ καὶ βιῶν, «σίγατε, ὡς πολῖται,» 75
φησίν· «ἡ γὰρ πομπὴ προσχωρεῖ. Ἐκποδὼν
γίγνεσθε.» Πάντες οὖν ἐκποδὼν γίγνονται
καὶ τὴν πομπὴν μένουσιν.

Ἐνταῦθα δὴ τὴν πομπὴν ὁρῶσι
προσχωροῦσαν. Ἡγοῦνται μὲν οἱ κήρυκες· 80
ἔπειτα δὲ παρθένοι κάλλισται βαδίζουσι
κανά φέρουσαι βοτρύων πλήρη. Ἔπονται
δὲ αὐταῖς πολλοί τε πολῖται ἀσκοὺς
οἴνου φέροντες καὶ πολλοὶ μέτοικοι

ὁ κῆρυξ, τοῦ κήρυκος
heraldo, mensajero

ἐκποδών *fuera, lejos*
ἐ. γίγνομαι *salir del
camino, quitarse de en medio*

ὁ μέτοικος, τοῦ μετοίκου
*meteco (extranjero residente
en Atenas)*

85 σκάφια φέροντες. Ἐπειτα δὲ προχωρεῖ ὁ τοῦ Διονύσου ἱερεὺς καὶ ἀμάντῳ νεᾶνίαι ἄριστοι τὴν τοῦ Διονύσου εἰκόνα φέροντες. Τελευταῖοι δὲ οἱ ὑπηρέται ἔρχονται τὰ ἱερεῖα ἄγοντες.

90 Πάντες οὖν χαίροντες τῇ πομπῇ ἔπονται πρὸς τὸ τοῦ θεοῦ τέμενος. Ἐπεὶ δὲ ἀφικνοῦνται, ὁ μὲν ἱερεὺς καὶ οἱ νεᾶνίαι τὴν τοῦ θεοῦ εἰκόνα εἰς τὸ ἱερὸν φέρουσιν, οἱ δὲ ὑπηρέται τὰ ἱερεῖα πρὸς 95 τὸν βωμὸν ἄγουσιν. Ἐπειτα δὲ ὁ κῆρυξ τῷ δήμῳ κηρύττων, «εὐφημεῖτε, ὁ πολῖται,» φησίν. Σιγὰ οὖν ὁ πᾶς ὅμιλος καὶ ἡσυχος μένει.

Ο δὲ ἱερεὺς τὰς χεῖρας πρὸς τὸν 100 οὐρανὸν αἴρων, «ὦ ἄναξ Διόνυσε,» φησίν, «ἄκουε μου εὐχομένου· Βρόμιε, τήν τε θυσίāν δέχου καὶ ἵλεως ἵσθι τῷ δήμῳ· σὺ γὰρ ἵλεως ὃν τὰς τε ἀμπέλους σώζεις καὶ αὐξάνεις τοὺς βότρυας ὥστε παρέχειν 105 ἡμῖν τὸν οἶνον.»

ἄριστος, ἄριστη, ἄριστον
el mejor, noble
τελευταῖος, τελευταία,
τελευταῖον *último, final*
τὸ ιερεῖον, τοῦ ιερείου
victima (del sacrificio)

ὁ δῆμος, τοῦ δήμου
pueblo
ἡσυχος, -ον *tranquilo*
ὁ ἄναξ, τοῦ ἄνακτος
soberano, señor
ὁ Βρόμιος, τοῦ Βρομίου
Bromio, Tonante, estruendoso
(epíteto de Dioniso)

κηρύττω < κῆρυξ
εὐφημεῖτε : ἡσυχάζετε, σιγάτε
ἡσυχος, ἡσυχον < ἡσυχάζω

οὐρανός (τοῦ οὐρανοῦ)

ἡ θυσία (τῆς θυσίας)
δέχου = λάμβανε
αὐξάνω = πληθύνω
ώστε παρέχειν (ώστε + inf.)
= οὐρανός (τοῦ οὐρανοῦ)

οἱ ἱερεὺς σφάττει τὰ ἱερεῖα

οἱ ὑπηρέται κατα-τέμνουσι τὰ ἱερεῖα

σπένδω = σπονδὴν ποιέομαι

ἡ δαίς (τῆς δαιτός) :
τὸ ἐκ τῶν ἱερείων δεῖπνον
τέρπομαι = χαίρω

πολλοὶ ἄνθρωποι
κωμάζουσιν

Οἱ δὲ παρόντες πάντες βιωσιν· «Ἐλελεῦ, Ἱον, Ἱον, Βρόμιε, Ἰλεως ὃν τούς τε βότρυας αὐξανε καὶ πάρεχε ἡμῖν τὸν οἶνον.» Ἐπειτα δὲ ὁ ἱερεὺς σφάττει τὰ ἱερεῖα· οἱ δὲ ὑπηρέται ἔτοιμοι ὅντες 110 λαμβάνουσιν αὐτὰ καὶ κατατέμνουσιν. Καὶ τὰ μὲν τῷ θεῷ παρέχουσιν ἐν τῷ βωμῷ καίοντες, τὰ δὲ τοῖς παροῦσι διαιροῦσιν. Ἐπεὶ δὲ ἔτοιμά ἐστι πάντα, ὁ ἱερεὺς οἶνον σπένδει καὶ τῷ θεῷ 115 εὔχεται. Ἐνταῦθα δὴ πάντες τὸν τ' οἶνον πίνουσι καὶ τὰ κρέα ἐσθίουσι τῇ δαιτὶ τερπόμενοι.

Μέση νῦν νῦν ἐστιν, τῶν δὲ παρόντων πολλοὶ μεθύοντες κωμάζουσιν. Ἡ οὖν 120

ἐλελεῦ, Ἱον, Ἱον
(cantos rituales intraducibles)

ἔτοιμος, ἔτοιμη, ἔτοιμον
dispuesto, preparado

παρόντες, παροῦσι,
παρόντων < πάρειμι

τὰ μέν... τὰ δέ...
unos (pedazos)... otros...

τὰ κρέα
la(s) carne(s)

Μυρρίνη, φοβουμένη ὑπὲρ τῶν παίδων,
 «ἄγε δή, ω̄ ἄνερ,» φησίν, «ό πάππος μάλα
 κάμνει. Καιρός ἐστιν ἐπανιέναι πρὸς τὰς
 πύλας καὶ καθεύδειν.» Ὁ δὲ πάππος, «τί¹²⁵
 λέγεις;» φησίν, «οὐ κάμνω ἐγώ. Βούλομαι
 κωμάζειν.» Ὁ δὲ Δικαιόπολις, «γέρων
 εἰ, πάππα,» φησίν· «οὐ προσήκει σοι
 κωμάζειν. Ἐλθέ.» Οὕτω λέγει καὶ ἥγεῖται
 αὐτοῖς πρὸς τὰς πύλας. Ἐπεὶ δὲ¹³⁰
 ἀφικνοῦνται, τὸν ἡμίονον εὑρίσκουσι καὶ
 πάντες χαμαὶ καθεύδουσιν.

ο γέρων (τοῦ γέροντος)
 ↔ ο νεανίας

ο Δ. καὶ οἱ ὄλλοι χαμαὶ¹³⁵
 καθίζουσιν
 (χαμαὶ = ἐπὶ τῇ γῇ)

Singular

Nom.	ο	ἱερεύ-	ς
Voc.	ω̄	ἱερεῦ	
Acc.	τὸν	ἱερέα	
Gen.	τοῦ	ἱερέως	
Dat.	τῷ	ἱερεῖ	

Plural

Nom.	οἱ	ἱερῆς (-εῖς)
Voc.	ῳ̄	ἱερῆς (-εῖς)
Acc.	τοὺς	ἱερέας
Gen.	τῶν	ἱερέων
Dat.	τοῖς	ἱερεῦ-σι(ν)

προσήκει *conviene*